

No. 34629

**United States of America
and
Hungary**

Program of cooperation and exchanges between the Government of the United States of America and the Government of the Hungarian People's Republic in culture, education, science and technology for 1984 and 1985 (with annex). Budapest, 12 December 1983

Entry into force: *1 January 1984, in accordance with article III*

Authentic texts: *English and Hungarian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *United States of America, 18 May 1998*

**États-Unis d'Amérique
et
Hongrie**

Programme de coopération et d'échanges entre le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement de la République populaire hongroise dans les domaines de la culture, de l'éducation, de la science et de la technologie pour les années 1984 et 1985 (avec annexe). Budapest, 12 décembre 1983

Entrée en vigueur : *1er janvier 1984, conformément à l'article III*

Textes authentiques : *anglais et hongrois*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *États-Unis d'Amérique, 18 mai 1998*

[ENGLISH TEXT — TEXTE ANGLAIS]

PROGRAM OF COOPERATION AND EXCHANGES BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA AND THE GOVERNMENT OF THE HUNGARIAN PEOPLE'S REPUBLIC IN CULTURE, EDUCATION, SCIENCE AND TECHNOLOGY FOR 1984 AND 1985

In accordance with Article V of the Agreement between the Government of the United States of America and the Government of the Hungarian People's Republic on Cooperation in Culture, Education, Science and Technology signed at Budapest on April 6, 1977¹ (hereinafter referred to as "the Agreement"), the two Governments (hereinafter referred to as "the Parties") have prepared the following Program of Cooperation and Exchanges (hereinafter referred to as "the Program") for 1984 and 1985.

Article I. Culture and Education

1. (a) The United States Party will receive up to 20 participants annually, including influential or distinguished persons, for periods of one month each, in individual or group programs for an exchange of experience and consultations. Suggestions for fields of specialization and group programs, and nominations will be made through diplomatic channels.

(b) The Hungarian Party will make every effort to receive up to 10 participants, including influential or distinguished persons, for up to one month each for an exchange of experience and consultations. The fields of specialization and lengths of stay will be determined through diplomatic channels.

2. (a) The Parties will make every effort to exchange annually two visiting lecturers, each for a full academic year. Fields of specialization and the receiving universities will be determined through diplomatic channels and according to practices already established by the Parties. Nominations may be made in all fields, but special consideration will be given to American and Hungarian studies.

(b) The Parties will exchange annually one research scholar for a full academic year and up to two other research scholars, each for a period from three to six months. Fields of specialization and the receiving institutions will be determined through diplomatic channels and according to practices already established by the Parties.

3. (a) During the period of the Program the Parties will make every effort to organize a bilateral seminar on the translation and publication of American and Hungarian literary works. The venue, number of participants, and financial arrangements will be agreed upon through diplomatic channels.

(b) During the period of the Program the United States Party will receive a delegation of book publishers from the Hungarian People's Republic for the purpose of encouraging American publishers to publish Hungarian works and to reciprocate the visit of a delegation of publishers from the United States to Budapest that occurred in 1981.

1. United Nations, *Treaty Series*, vol. 1149, p. 175.

4. The Parties will encourage contacts and cooperation between higher educational, scholarly and scientific institutions of the two countries in specialized fields determined on the basis of mutual interest. In order to explore possibilities for such contacts, each Party will receive up to four senior representatives from higher educational, scholarly and scientific institutions of the other country. The duration of these visits normally will be from three to four weeks.

5. The Parties will facilitate exchange of information and consultations concerning the comparability and equivalency of degrees.

6. The Parties will facilitate development of contacts between major libraries and archives of the two countries. During the period of the Program each of the Parties will receive two specialists in the field of libraries or archives for a period of one month each.

7. The United States Party, at the request of the Hungarian Party, annually will send three specialists in the teaching of English to lecture at summer courses organized for teachers of English at Hungarian secondary schools and universities.

8. (a) The Parties will facilitate the exchange of exhibitions of the kind defined by Article I, paragraph 2 (a) of the Agreement on a mutually acceptable basis, including major exhibitions when so agreed. The details of the exhibitions, including the themes and the financial conditions, will be determined through diplomatic channels.

(b) The Parties will encourage contacts between museums and other appropriate institutions of the two countries, including the exchange of artistic publications and other mutually acceptable forms of cooperation.

9. (a) The Parties will encourage an exchange of film weeks during the period of the Program. The venues and dates of the film weeks will be arranged through diplomatic channels. The film weeks may incorporate mutually acceptable collateral activities, such as meetings of film artists.

(b) The Parties will mutually encourage the making of films in co-production.

10. The Parties will encourage visits by professional and academic musical, dance and theatrical groups and individual performing artists, on a commercial basis whenever practicable, but not necessarily always.

11. The Parties will explore the possibilities for visits by specialists in the plastic arts, music, dance and theater for an exchange of professional experience and participation in productions.

12. The Parties will facilitate visits and the organization in their countries of various cultural and scholarly programs to commemorate appropriate national anniversaries and celebrations of the other country.

13. The Parties express their willingness to promote the success of the Cultural Forum to be held in Budapest in 1985 according to the conclusions of the Madrid Follow-up Meeting¹ and in the spirit of the CSCE Final Act.²

1. *International Legal Materials*, vol. XXII (1983), p.1395 (American Society of International Law).

2. *Ibid.*, vol. XIV (1975), p. 1292 (American Society of International Law).

Article II. Science and Technology

1. The Parties will encourage the implementation of the Agreement on Scientific and Technological Cooperation between the National Science Foundation (NSF) of the United States of America and the Hungarian Academy of Sciences (MTA) of the Hungarian People's Republic, signed July 7, 1982.¹

2. The Parties will encourage the implementation of the Memorandum of Understanding on Scientific Cooperation between the National Academy of Sciences of the United States of America and the Hungarian Academy of Sciences, in force since December 1, 1970, as revised.

3. The Parties will encourage the implementation of scientific exchanges between the United States Department of Health and Human Services and the Hungarian Ministry of Health of up to 12 person-month annually for each side in mutually acceptable fields. The Parties will encourage the conclusion of project agreements in areas of mutual benefit in the health sciences, such as in the understandings reached on cancer and cardiac research and research into the nervous system. Visits of scientists taking place under such agreements will not necessarily be included in the quota of 12 person-months cited above.

4. The Parties will encourage cooperation between the United States Geological Survey and the Hungarian Central Office of Geology, such cooperation to include annual exchanges of up to 10 person-months for Hungarian specialists to the United States and up to four person-months for American specialists to Hungary in fields of mutual interest. Special cooperative projects that may require involvement of additional personnel will be negotiated separately.

5. The Parties will encourage implementation of the October 11, 1978 Memorandum of Understanding between the Department of Transportation of the United States of America and the Ministry of Transport of the Hungarian People's Republic concerning research cooperation in the field of transportation.² In order to expand cooperation, the Parties will encourage the conclusion of project agreements, such as the agreement reached on railway research.

6. The Parties will encourage the implementation of the Joint Statement signed May 13, 1981 between the United States Department of Agriculture and the Hungarian Ministry of Food and Agriculture.³ The details of future exchanges of personnel will be agreed upon by the two agencies pursuant to pertinent provisions of the Joint Statement.

7. The Parties will encourage cooperation between the National Bureau of Standards of the United States and the Hungarian National Office of Measures, as well as other corresponding Hungarian institutions, such cooperation to include annual exchanges of up to 16 person-weeks per side per year in fields of mutual interest.

8. The Parties will encourage contacts between potentially interested United States agencies, such as the United States Bureau of Mines, and the Hungarian Ministry of Industry to explore areas of cooperation in fields of mutual interest, especially, but not exclusive-

1. United Nations, *Treaty Series*, vol. 1871, No. 31956.

2. *Ibid.*, vol. 1149, p. 199.

3. *Ibid.*, vol. 1285, p. 121.

ly, in the energy and minerals fields. To this end, the Parties will make every effort to exchange two delegations of two persons each from each side for periods of up to three weeks each.

9. The Parties will explore the possibility of exchanges of scientific and technical films during the period of the Program. Such cooperation may incorporate mutually acceptable collateral activities such as meetings of representatives of the relevant fields. The arrangements for these activities will be made through diplomatic channels.

10. The Parties will explore the possibilities of holding bilateral seminars on scientific subjects of mutual interest during the period of the Program. One of these will be held in Budapest to report on the results of cooperation between the United States Geological Survey and the Hungarian Central Office of Geology over the past four years. The subjects of eventual further seminars and other details will be agreed upon through diplomatic channels.

11. The Parties will continue to facilitate additional cooperative arrangements between interested institutions and organizations of the two countries. Major proposals resulting from such arrangements will be reported to each side through diplomatic channels.

Article III. General Provisions

1. The exchanges, visits and other cooperative activities provided for herein shall be subject to the constitutional requirements and applicable laws and regulations of the two countries and the availability of funds. Within this framework, both Parties will use their best efforts to promote favorable conditions for the fulfillment of these exchanges, visits and other cooperative activities in accordance with the provisions and objectives of the Agreement.

2. This Program will not preclude other mutually acceptable exchanges, visits and cooperative activities that may be initiated by interested organizations or persons active in the fields of culture, education, science and technology, it being understood that additional exchanges, visits and other cooperative activities will be facilitated by prior agreement through diplomatic channels or between appropriate organizations.

3. The Parties may initiate, by mutual agreement, an increase in the number of exchanges, visits and other cooperative activities provided for in the Program.

4. (a) Persons participating in the exchanges, visits and other cooperative activities provided for in the Program will be nominated by the sending Party and the receiving Party will inform about its decision. However, the participants under Article I, paragraph 1 (a) and (b) of the Program will be determined according to established practices on both sides and subject to the approval of the Parties. Nominations will be submitted through diplomatic channels, normally three months prior to the proposed arrival date. In the case of visiting lecturers and research scholars specified in Article I, paragraph 2 (a) and (b), nominations will be submitted by the sending Party nine months in advance of the proposed arrival date. The receiving Party will advise the sending Party of its decision not later than six months prior to the proposed arrival date. In the case of other nominations, the Parties will give notification of their decisions normally one month prior to the proposed arrival date and will inform each other at least two weeks in advance of the exact arrival date.

(b) For the purpose of the implementation of the provisions for the exchange of lecturers and research scholars under Article I, paragraph 2, any academic program initiated prior to December 31, 1985 will be governed by the provisions of this Program until the completion of the academic program.

5. For visits specified under Article I of the Program, the following conditions pertain, except for paragraphs 8 (a), 9, 10 and 11:

(a) The sending Party will provide round-trip transportation between the capitals of the two countries (Budapest and Washington, D.C.);

(b) The receiving Party will provide:

(i) The internal travel necessary for the successful completion of each visitor's approved program;

(ii) The local expenses of stay as specified in paragraphs 1 and 2 of the Annex, which Annex forms an integral part of the Program;

(iii) Medical and hospital care or insurance in case of sudden illness or accident, within limitations established in advance by the Parties;

(iv) Interpreters when appropriate for the professional programs of the visitors under Article I, paragraph 1 (a) and (b).

(c) The conditions governing cooperation between higher educational, scholarly and scientific institutions arising from Article 1, paragraph 4 of the Program will be established by the participating institutions and organizations.

6. For activities specified under Article II the cooperating agencies of the two countries will be guided by the terms of Article III, paragraph 5, unless those agencies agree otherwise.

7. The provisions of the Program may be amended by agreement between the Parties.

8. The Parties agree to hold by the end of 1984 a meeting of their designated representatives to discuss the implementation of the first year of the Program and plans for the second year.

9. For the Government of the United States of America, the United States Information Agency and the Department of State, and for the Government of the Hungarian People's Republic, the Ministry of Culture and Education and the International Cultural Institute, are designated as executive agencies for the implementation of the Program. These executive agencies will maintain contact through diplomatic channels.

10. The Program shall enter into force on January 1, 1984 and shall remain in force through December 31, 1985.

Done in duplicate at Budapest, Hungary, this twelfth day of December, 1983, in the English and Hungarian languages, both being equally authentic.

FOR THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA:

[NICHOLAS SALGO]

FOR THE GOVERNMENT OF THE HUNGARIAN PEOPLE'S REPUBLIC:

[JOZSEF OLAH]

ANNEX

FINANCIAL PROVISIONS OF THE PROGRAM OF COOPERATION AND EX-
CHANGES IN CULTURE, EDUCATION, SCIENCE AND TECHNOLOGY BE-
TWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA AND
THE GOVERNMENT OF THE HUNGARIAN PEOPLE'S REPUBLIC FOR 1984
AND 1985

1. For visits of one month or less, specified under Article I, paragraphs 1, 4, 6 and 7, the United States Party will provide a daily allowance of 94 U.S. dollars; the Hungarian Party will provide appropriate free hotel accommodation and a daily allowance of 500 forints.

2. For visits of more than one month specified under Article I, paragraph 2, the United States Party will provide for the Hungarian lecturers and researchers a monthly stipend of 1,750 U.S. dollars and the internal travel necessary for the successful completion of the approved program; the Hungarian Party will provide for the American lecturers and researchers a monthly stipend of 9,500 forints and an appropriate, furnished apartment including utilities free of charge, and the internal travel necessary for successful completion of the approved program.

3. For visits specified under Article II, the specific financial conditions will be determined by prior agreement between the agencies concerned.

[HUNGARIAN TEXT — TEXTE HONGROIS]

**AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK KORMÁNYA ÉS A
MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA
KULTURÁLIS, OKTATÁSI, TUDOMÁNYOS ÉS MŰSEKAI-TUDOMÁNYOS
EGYÜTTMŰKÖDÉSI ÉS CSEREPROGRAMJA**

1984-1985

Az Amerikai Egyesült Államok Kormányja és a Magyar Népköztársaság Kormányja 1977. április 6-án Budapesten aláírt Kulturális, Oktatási, Tudományos és Műszaki-tudományos Egyezménye /a továbbiakban: "az Egyezmény"/ V. cikkével összhangban a két kormány /a továbbiakban: "a Felek"/ a következő együttműködési és csereprogramot /a továbbiakban: "a Program"/ dolgozták ki 1984-1985-re:

I. CIKK - KULTURA ÉS OKTATÁS

1. a./ Az amerikai Fél évente legfeljebb 20 résztvevőt fogad - beleértve befolyásos és kiemelkedő személyiségeket - egyéni vagy csoportos látogatásra, egy-egy hónapos időtartamra, tapasztalatcsere és konzultáció céljából. A szakterületek kijelölés, a csoportos programokra vonatkozó javaslatok és jelölések diplomáciai úton történnek.
- b./ A magyar Fél mindent megtesz, hogy évente 10 egyéni látogatót fogadjon, beleértve vezető beosztású személyeket, legfeljebb egyhónapos időtartamokra, tapasztalatcsere és konzultáció céljából. A szakterületeket és a látogatások időtartamát diplomáciai úton határozzák meg.
2. a./ A Felek mindent megtesznek, hogy évente 2 vendégelődöt cseréljenek egy teljes oktatási évre. A szakterületek és a fogadó egységek kijelölésére diplomáciai úton kerül sor a Felek által már kialakított gyakorlatnak megfelelően. A jelölések minden területre vonatkozhatnak; külön figyelmet fordítanak a hungarológiai és az amerikanisztikai tanulmányokra.
- b./ A Felek évente 1 tudományos kutatót cserélnek egy teljes oktatási évre és legfeljebb két további tudományos kutatót egyenként háromtól hat hónapig tartó időszakokra. A szakterületek és a fogadó intézetek kijelölésére diplomáciai úton kerül sor, a Felek által már kialakított gyakorlatnak megfelelően.
3. a./ A Program ideje alatt a Felek mindent elkövetnek azért, hogy kétoldali szemináriumot rendezzenek az amerikai és a magyar irodalmi alkotások lefordításáról és kiadásáról. A szemináriumok helyéről, a résztvevők számáról és a pénzügyi feltételekről diplomáciai úton állapodnak meg.

- b./ Az amerikai Fél a Program ideje alatt egy magyar könyvkiadói delegációt fogad, amerikai kiadók 1981-ben Budapesten tett látogatásának viszonzásaképpen, abból a célból, hogy amerikai kiadókat magyar alkotások kiadására ösztönözzön.
4. A Felek ösztönzik a két ország felsőoktatási és humán valamint természet tudományos intézményeinek kapcsolatait és együttműködését, a kölcsönös érdek alapján meghatározott szakterületeken. E kapcsolatok lehetőségeinek tanulmányozására kölcsönösen, legfeljebb négy vezető beosztású képviselőt fogadnak a másik ország felsőoktatási és humán valamint természet tudományos intézményeiből. E látogatások időtartama rendszerint három-négy hét.
 5. A Felek elősegítik a diplomák összehasonlíthatóságára és egyenértékűségére vonatkozó információk cseréjét és konzultációk tartását.
 6. A Felek elősegítik a két ország nagyobb könyvtárai és levéltárai közötti kapcsolatok fejlesztését. A munkaterv időszakájában a Felek 2 könyvtári vagy levéltári szakembert fogadnak egy-egy hónapos időtartamra.
 7. Az amerikai Fél a magyar Fél kérése alapján évente három angol nyelvű tanárt küld a magyar középiskolák és egyetemek angol szakos tanárai részére szervezett nyári tanfolyamokra.
 8. a./ A Felek elősegítik az Egyezmény I. cikke 2.a./ bekezdésében meghatározott jellegű kiállítások cseréjét, kölcsönösen elfogadható alapon, beleértve a nagykiállításokat is, amennyiben így állapodnak meg. A kiállítások részleteiben, beleértve azok témáját és megrendezésük anyagi feltételeit, diplomáciai úton állapodnak meg.
b./ A Felek ösztönzik a két ország muzeumainek és más megfelelő intézményeinek kapcsolatait, beleértve a művészeti kiadványok cseréjét és egyéb, kölcsönösen elfogadható együttműködési formákat.
 9. a./ A Felek bátorítják a Program időszaka alatt filmhetek cseréjét egymás országában. A filmhetek helyét és idejét a Felek diplomáciai úton jelölik ki. A filmhetekkel

Összefüggésben kölcsönösen elfogadható kísérő rendezvényekre, úgy mint filmművészek találkozóra, is sor kerülhet.

b./ A Felek kölcsönösen támogatják koprodukciós filmek készítését.

10. A Felek ösztönzik a hivatásos és egyetemi zenei, tánc és színházi együttesek, valamint előadóművészek látogatásait, amennyire csak lehetséges kereskedelmi alapon.
11. A Felek megvizsgálják képművészeti, zenei, tánc és színházi szakemberek látogatásainak lehetőségét szakmai tapasztalatcserére és produkciókban való közreműködés céljából.
12. A Felek elősegítik országaikban azokat a különböző kulturális és tudományos célú látogatásokat és rendezvényeket, amelyek a másik ország nemzeti évfordulóihoz és megemlékezéseihez kapcsolódnak.
13. A Felek kifejezik hajlandóságukat arra, hogy elősegítik a Budapesten 1985-ben tartandó Kulturális Fórum sikerét, a madridi találkozó határozataival és a Helsinki Záróokmány szellemével összhangban.

II. CIKK - TUDOMÁNYOK ÉS MŰSZAKI TUDOMÁNYOK

1. A Felek ösztönzik a Magyar Tudományos Akadémia /MTA/ és az Amerikai Egyesült Államok Országos Tudományos Alapítványa /NSF/ közötti, 1982. július 7-én aláírt Tudományos Műszaki Együttműködési Egyezmény végrehajtását.
2. A Felek ösztönzik a Magyar Tudományos Akadémia és az Amerikai Egyesült Államok Tudományos Akadémiája /NAS/ tudományos együttműködéséről szóló, 1970. december 1. óta érvényben lévő és módosított Egyetértési Memorandumban foglaltak végrehajtását.
3. A Felek ösztönzik a Magyar Egészségügyi Minisztérium és az Egyesült Államok Egészségügyi és Szociális Szolgáltatások Minisztériuma közötti tudományos csereprogram végrehajtását, kölcsönösen elfogadható területeken, évente mindkét részből

legfeljebb 12 ember-hónapig terjedően. A Felek Ösztönzik projekt-megállapodások létrehozását az egészségügyi tudományok kölcsönösen előnyös területein, hasonlóan a rákkutatás, a szívérrendszeri kutatás és az idegrendszeri kutatás területén létrejött megállapodásokhoz. Az ilyen megállapodások alapján folyó létoztatások nem szükségszerűen érintik a 12 ember-hónapos keretet.

4. A Felek Ösztönzik az együttműködést a magyar Központi Földtani Hivatal és az Egyesült Államok Földtani Szolgálatával között, amely együttműködés évente magyar szakemberek legfeljebb tíz ember-hónapos Egyesült Államokbeli és amerikai szakemberek legfeljebb négy ember-hónapos magyarországi cseréjét foglalja magában, a kölcsönös érdeklődésre számot tartó területeken. Olyan speciális együttműködési projektekről, amelyek további személyek bevonását igényelhetik, külön állapodnak meg.
5. A Felek Ösztönzik a magyar Közlakdési Minisztérium és az Amerikai Egyesült Államok Közlakdési Minisztériuma 1978. október 11-i Együttműködési Memorandumának végrehajtását a közlekedés területén történő kutatási együttműködésről. A Felek Ösztönzik projekt megállapodások létrehozását az együttműködés előmozdítása érdekében, hasonlóan a vasúti kutatások területén létrejött megállapodáshoz.
6. A Felek Ösztönzik a magyar Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium és az Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma 1981. május 13-án aláírt Közös Nyilatkozatának végrehajtását. A személycserék részleteiről a két minisztérium a Közös Nyilatkozat vonatkozó feltételeinek megfelelően állapodik meg.
7. A Felek Ösztönzik a magyar Országos Mérésügyi Hivatal /OMH/ valamint más megfelelő magyar intézmények és az Egyesült Államok Országos Mérésügyi Hivatala /NBS/ közötti együttműködést. Ezen együttműködés keretében évente mindkét részről 16 ember-hónapig terjedő cserét bonyolítanak le a kölcsönös érdeklődésre számot tartó szakterületeken.
8. A Felek Ösztönzik a magyar Ipari Minisztérium és a potenciálisan érdekelt amerikai hivatalok, úgy mint az Egyesült Államok Bányászati Hivatala közötti kapcsolatokat, abból a célból, hogy megvizsgálják az együttműködés lehetőségét a kölcsönös érdek-

Isdéere ezámot tartó területeken, különösen, de nem kizárólag, az energia és az ásványok területein. E célból a Felek mindent megtesznek két két-tagu küldöttség három hétig terjedő cseréjére mindkét Fél részéről.

9. A Felek megvizsgálják tudományos és műszaki-tudományos filmek cseréjének lehetőségét a Program időszakai alatt. Ilyen együttműködés magában foglalhat kölcsönösen elfogadható kísérő rendezvényeket is, úgy mint az érintett területek képviselőinek találkozóit. E tevékenység részleteiről diplomáciai úton állapodnak meg.
10. A Felek megvizsgálják kétoldalu esemináriumok megrendezésének lehetőségét a Program időszakai alatt a kölcsönös érdeklődésre számot tartó tudományos témákban. Az egyiket Budapesten tartják a Magyar Központi Földtani Hivatal és az Egyesült Államok Földtani Szolgálat 4 éve együttműködésének eredményeiről. További esemináriumok tárgyában és más részletekben diplomáciai úton állapodnak meg.
11. A Felek az eddigiekhez hasonlóan elősegítik további közös tevékenység feltárását a két ország érdekelt intézményei és szervezetei között. Az ebből származó lényeges javaslatokról a Felek diplomáciai úton tájékoztatják egymást.

III. CIKK - ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Az ebben foglalt cserék, látogatások és egyéb közös tevékenységek elő vannak vetve a két ország alkotmányos előírásainak, hatályos jogszabályainak és rendelkezéseinek, valamint a rendelkezésre álló pénzügyi alapoknak. E kereten belül mindkét Fél minden tőle telhetően megtesz annak érdekében, hogy kedvező feltételeket biztosítson a cserék, látogatások és egyéb közös tevékenység megvalósításához az Egyezmény célkitűzéseivel és rendelkezéseivel összhangban.
2. Ez a Program nem zárja ki a kultúra, az oktatás, a tudományok és műszaki tudományok területén működő érdekelt szervezetek és személyek által kezdeményezett egyéb közös tevékenységet, figyelembe véve, hogy a további cserék, látogatások és közös tevékenység előmozdítására diplomáciai úton, vagy a megfelelő szervezetek között létrejött előzetes megállapodás alapján kerül sor.

3. A Felek kölcsönös megállapodás alapján kezdeményezhetik a Programban foglalt cserák, látogatások és egyéb közös tevékenység számának bővítését.
4. a./ A Programban foglalt cserákban, látogatásokban és egyéb közös tevékenységben résztvevő személyeket a küldő Fél jelöli és a fogadó Fél nyilatkozik a döntésről. A Program I. cikke 1/a. és 1/b. pontja alapján azonban a résztvevő személyeket a két Fél által kialakított gyakorlat szerint határozzák meg, és a Feleknek kell jóváhagyniuk. A jelölések átadása diplomáciai uton történik, általában három hónappal a tervezett érkezési időpont előtt. A Program I. cikke 2/a. és 2/b. bekezdésében meghatározott vendégelődők és tudományos kutatók esetében a küldő Fél kilenc hónappal a tervezett érkezési időpont előtt teszi meg a jelöléseket. A fogadó Fél legalább hat hónappal a tervezett érkezési időpont előtt tájékoztatja a küldő Felet a döntéséről. A többi jelölés esetében a Felek általában egy hónappal a tervezett érkezési időpont előtt adnak tájékoztatást a döntésükről és legalább két héttel korábban értesítik egymást a pontos érkezési időpontról.
 - b./ Az 1985. december 31. előtt megkezdett, az I. cikk 2. pontja alá eső tudományos vagy oktatói csereprogram végrehajtását ezen munkaterv feltételei szabályozzák, az adott program befejezéséig.
5. A Program I. cikkében meghatározott látogatások esetében, kivéve az I. cikk 8/a., 9., 10. és 11. bekezdését:
 - a./ a küldő Fél gondoskodik a két ország fővárosa /Budapest és Washington D.C./ közötti oda-vissza utazásról;
 - b./ a fogadó Fél biztosítja:
 - 1./ a látogatók jóváhagyott programjának sikeres teljesítéséhez szükséges beiső utazásokat;
 - 2./ a helyi tartózkodás költségeit: ezeket a Független részletezi, amely a Program szerves részét képezi;
 - 3./ orvosi és kórházi ellátást vagy biztosítást hirtelen megbetegedés vagy baleset esetén a Felek által előző meghatározott kereteken belül;

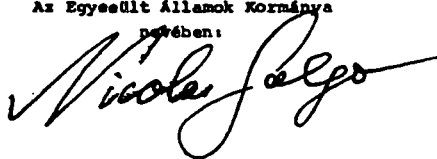
4./ tolmácsot az I. cikk 1/a-b. bekezdésében meghatározott látogatók szakmai programjához, amikor szükséges.

c./ A Program I. cikke 4. bekezdéséből fakadón felsőoktatási intézmények valamint tudományos intézmények együttműködését szabályozó feltételeket a résztvevő intézmények és szervezetek saját maguk határozzák meg.

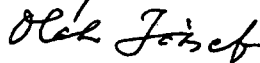
6. A II. cikkben meghatározott tevékenységekre vonatkozóan a két ország megfelelő hivatalait a III. cikk 5. bekezdésében foglaltak vesérik, kivéve ha ezek a hivatalok másképpen egyeznek meg.
7. A Program rendelkezései a Felek megegyezésével módosíthatók.
8. A Felek megállapodnak, hogy kijelölt képviselőik 1984. végéig találkoznak a Program első éve végrehajtásának és a második évre vonatkozó terveknek a megvitatása céljából.
9. Az Amerikai Egyesült Államok Kormánya részéről az Egyesült Államok Tájékoztatási Hivatala /USIA/ és a Külügyminisztérium, a Magyar Népköztársaság Kormánya részéről a Művelődési Minisztérium és a Nemzetközi Kulturális Intézet a Program megvalósítására kijelölt végrehajtó szerv. E végrehajtó szervek a kapcsolatot diplomáciai úton tartják egymással.
10. A Program 1984. január 1-én lép hatályba és 1985. december 31-ig marad hatályban.

Készült Budapesten, 1983. december 12-én, két példányban, angol és magyar nyelven; mindkettő egyaránt hiteles.

Az Egyesült Államok Kormánya
nevében:

A Magyar Népköztársaság Kormánya
nevében:

P U G G E L É K

Az Amerikai Egyesült Államok Kormánya és a Magyar Népköztársaság Kormánya 1984-1985. évre szóló Kulturális, Oktatási, Tudományos és Műszaki-Tudományos Együttműködési Csereprogramjának pénzügyi rendelkezései.

1. Az I. cikk 1., 4., 6. és 7. bekezdésében meghatározott rövid időtartamu látogatások esetében a magyar Pél megfelelő ingyenes szállodai elhelyezést és napi 500 Ft. ellátmányt, az amerikai Pél napi 94 US \$ ellátmányt biztosít.
2. Az I. cikk 2. pontjában meghatározott, egy hónapnál hosszabb látogatások esetében az amerikai Pél a magyar előadók és kutatók részére 1750 US \$ havi ösztöndíjat és a jóváhagyott program sikeres végrehajtásához szükséges belső utastatást biztosítja. A magyar Pél az amerikai előadók és kutatók részére havonta 9500 Ft-os ösztöndíjat, és díjmentesen, megfelelő butorozott lakást, beleértve ingyenes szolgáltatásokat is, valamint a jóváhagyott program sikeres teljesítéséhez szükséges belső utazást biztosítja.
3. A II. cikkben meghatározott látogatások esetében a sajátos pénzügyi feltételeket az érintett hivatalok előzetes megállapodással határozzák meg.

[TRANSLATION — TRADUCTION]

PROGRAMME DE COOPÉRATION ET D'ÉCHANGES ENTRE LE GOUVERNEMENT DES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE HONGROISE DANS LES DOMAINES DE LA CULTURE, DE L'ÉDUCATION, DE LA SCIENCE ET DE LA TECHNOLOGIE POUR LES ANNÉES 1984 ET 1985

Conformément à l'article V de l'Accord entre le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement de la République populaire hongroise relatif à la coopération dans le domaine de la culture, de l'éducation, de la science et de la technologie, signé à Budapest, le 6 avril 1977¹ (ci-après dénommé l'"Accord"), les deux gouvernements (ci-après dénommés les "Parties") ont arrêté le Programme de coopération et d'échanges suivant (ci-après dénommé le "Programme") pour les années 1984 et 1985.

Article I. Culture et éducation

1. a) Les États-Unis recevront chaque année jusqu'à 20 participants, notamment des personnes d'influence ou éminentes, pour des périodes d'un mois chacune, qui participeront à des programmes individuels ou de groupe aux fins d'un échange de données d'expérience et de consultations. Les suggestions concernant les domaines de spécialisation et les programmes de groupe de même que les présentations de candidatures, se feront par les voies diplomatiques.

b) La Hongrie ne ménagera aucun effort pour accueillir jusqu'à 10 participants, particulièrement des personnes d'influence ou éminentes, la durée du séjour pouvant aller jusqu'à un mois, aux fins d'un échange de données d'expérience et de consultations. Les domaines de spécialisation et la durée des séjours seront fixés par les voies diplomatiques.

2. a) Les Parties ne ménageront aucun effort pour recevoir l'une et l'autre chaque année deux enseignants des universités; la durée de la visite pour chacun sera d'une année universitaire. Les domaines de spécialisation de ces enseignants et le choix des universités qui les accueilleront seront fixés par les voies diplomatiques et conformément aux pratiques déjà établies par les Parties. Les enseignants dont les candidatures seront présentées peuvent appartenir à tous les domaines de spécialisation, mais une attention spéciale sera accordée aux études américaines et hongroises.

b) Les Parties recevront l'une et l'autre chaque année un chercheur pour un séjour d'une année universitaire et jusqu'à deux autres chercheurs chacun pour une période allant de trois à six mois. Les domaines de spécialisation et les établissements qui accueilleront ces chercheurs seront fixés par les voies diplomatiques conformément aux pratiques déjà établies par les Parties.

3. a) Au cours de la période d'exécution du Programme, les Parties ne ménageront aucun effort pour organiser un séminaire bilatéral sur la traduction et la publication d'oeuvres littéraires américaines et hongroises. Le lieu du séminaire, le nombre des participants et les dispositions financières seront convenus par les voies diplomatiques.

1. Nations Unie, *Recueil des Traités*, vol. 1149, p. 175.

b) Au cours de la période d'exécution du Programme, les États-Unis accueilleront une délégation des maisons d'édition de la République populaire hongroise afin d'encourager les maisons d'édition des États-Unis à faire paraître des oeuvres hongroises et à rendre la visite effectuée par une délégation d'éditeurs des États-Unis à Budapest en 1981.

4. Les Parties encourageront les rapports et la coopération entre établissements éducatifs et de recherche scientifiques de niveau supérieur de l'un et l'autre pays dans des domaines spécialisés qui seront fixés sur la base de l'intérêt mutuel. Afin d'étudier les modalités de ces rapports, chacune des Parties accueillera jusqu'à quatre représentants de rang élevé desdits établissements de l'autre. La durée des séjours sera normalement de trois à quatre semaines.

5. Les Parties faciliteront l'échange de renseignements et de consultations sur la comparabilité et l'équivalence des diplômes.

6. Les Parties faciliteront l'élargissement des rapports entre les principales bibliothèques et archives des deux pays. Au cours de la période d'exécution du Programme, chacune des Parties accueillera deux spécialistes de l'autre Partie, bibliothécaires ou archivistes, pour une période d'un mois chacun.

7. Les États-Unis, à la demande de la Hongrie, enverront chaque année jusqu'à trois spécialistes de l'enseignement de l'anglais pour enseigner aux cours d'été organisés à l'intention des professeurs d'anglais dans les écoles secondaires et les universités hongroises.

8. a) Les Parties faciliteront l'échange d'expositions de la nature visée à l'alinéa a) du paragraphe 2 de l'article 1 ci-dessus, sur une base mutuellement acceptable, y compris de grandes expositions lorsque les parties en seront convenues. Les détails des expositions, notamment les thèmes sur lesquels elles porteront et les modalités financières, seront fixés par les voies diplomatiques.

b) Les Parties encourageront les rapports entre les musées et autres établissements pertinents des deux pays, y compris l'échange de publications artistiques et autres formes de coopération mutuellement acceptables.

9. a) Les Parties encourageront l'échange de semaines du cinéma pendant la période d'exécution du Programme. Le lieu et les dates de ces semaines seront fixés par les voies diplomatiques. Les semaines du cinéma pourront comprendre des activités connexes mutuellement acceptables, comme des réunions d'artistes de l'écran.

b) Les Parties encourageront la réalisation mutuelle de films en coproduction.

10. Les Parties encourageront les visites d'ensembles musicaux, chorégraphiques et théâtraux composés d'artistes professionnels ou universitaires, ainsi que les visites d'artistes isolés, dans la mesure du possible mais pas nécessairement sur une base commerciale.

11. Les Parties étudieront les possibilités de visite de spécialistes des arts plastiques, de la musique, de la danse et du théâtre aux fins de mise en commun de leur expérience professionnelle et de participation à des productions.

12. Les Parties faciliteront les visites et l'organisation dans leurs pays respectifs de divers programmes culturels et spécialisés visant à commémorer des dates anniversaires ou à célébrer d'autres dates importantes de l'autre pays.

13. Les Parties se déclarent prêts à encourager le succès du Forum culturel qui se déroulera à Budapest en 1985 conformément aux conclusions de la Réunion de suivi de Madrid¹ et dans l'esprit de l'Acte final de la Conférence sur la sécurité et la coopération en Europe (CSCE)².

Article II. Science et technologie

1. Les Parties encourageront l'exécution de l'Accord de coopération scientifique et technologique entre la National Science Foundation des États-Unis d'Amérique et l'Académie hongroise des sciences de la République populaire de Hongrie, signé le 7 juillet 1982³.

2. Les Parties encourageront l'exécution du Mémorandum d'accord relatif à la coopération scientifique entre l'Académie nationale des sciences des États-Unis d'Amérique et l'Académie hongroise des sciences, en vigueur depuis le 1er décembre 1970, tel que révisé.

3. Les Parties encourageront l'exécution d'échanges scientifiques entre le Département de la santé et des services sociaux des États-Unis et le Ministère hongrois de la santé qui prévoient des échanges annuels jusqu'à concurrence chaque année de 12 mois-homme de part et d'autre dans des domaines mutuellement acceptables. Les Parties encourageront la conclusion d'accords de projets d'intérêt mutuel dans le domaine des sciences de la santé, similaires aux accords conclus en matière de recherche sur le cancer, le coeur et le système nerveux. Les visites de spécialistes effectuées dans le cadre de ces accords ne seront pas nécessairement comprises dans le quota des 12 mois-homme visé ci-dessus.

4. Les Parties encourageront la coopération entre le Service géologique des États-Unis et l'Office géologique central hongrois, cette coopération devant englober des échanges annuels dans des domaines d'intérêt commun, jusqu'à concurrence de 10 mois-homme à l'intention des spécialistes hongrois qui se rendraient aux États-Unis, et de quatre mois-homme à l'intention de spécialistes des États-Unis qui se rendraient en Hongrie. Les projets de coopération particuliers qui pourraient nécessiter la participation de personnel supplémentaire feront l'objet de négociations séparées.

5. Les Parties encourageront l'exécution du Mémorandum d'accord du 11 octobre 1978⁴ entre le Département des transports des États-Unis d'Amérique et le Ministère des transports de la République populaire de Hongrie concernant la coopération en matière de recherche dans le domaine des transports. Les Parties élargiront la coopération en encourageant la conclusion d'accords de projets, tels que l'accord conclu en matière de recherche ferroviaire.

6. Les Parties encourageront l'exécution de la Déclaration commune signée le 13 mai 1981⁵ entre le Département de l'agriculture des États-Unis et le Ministère hongrois de l'alimentation et de l'agriculture. Les modalités de l'échange de personnel seront mises au point par les deux organismes conformément aux dispositions pertinentes de ladite Déclaration.

7. Les Parties encourageront la coopération entre le Bureau national de la normalisation des États-Unis et le Bureau national hongrois des mesures et d'autres organismes hon-

1. *Documents d'actualité internationale*, no 20 (15 octobre 1983), p. 382 (La Documentation française).

2. *Ibid.*, nos 34-35-36 (26 août-2 et 9 septembre 1975), p. 642 (La Documentation française).

3. Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 1871, no. 31956.

4. *Ibid.*, vol. 1149, p. 199.

5. *Ibid.*, vol. 1285, p. 121.

gros correspondants, cette coopération devant englober des échanges annuels jusqu'à concurrence de 16 semaines-homme de part et d'autre dans des domaines d'intérêt mutuel.

8. Les Parties encourageront les rapports entre des organismes des États-Unis qui pourraient être intéressés, tels que l'Office des mines des États-Unis et le Ministère hongrois de l'industrie, pour explorer les possibilités de coopération dans des domaines d'intérêt commun, notamment mais non exclusivement en matière d'énergie et de gisements minéraux. À cette fin, les Parties ne ménageront aucun effort pour recevoir l'une et l'autre deux délégations, composées de deux personnes pour chacune des Parties, dont le séjour sera de trois semaines au plus.

9. Les Parties rechercheront les possibilités d'échanger des films scientifiques et techniques au cours de la période d'exécution du Programme. Cette coopération pourra comprendre des activités connexes mutuellement acceptables, y compris des réunions de représentants des domaines concernés. Les arrangements concernant ces activités seront arrêtés par les voies diplomatiques.

10. Les Parties rechercheront les possibilités d'organiser des séminaires bilatéraux sur des questions scientifiques d'intérêt mutuel au cours de la période d'exécution du Programme. L'un de ces séminaires se déroulera à Budapest pour faire rapport sur les résultats de la coopération entre le Service géologique des États-Unis et l'Office géologique central hongrois au cours des quatre dernières années. Les questions sur lesquelles porteront, le cas échéant, d'autres séminaires et autres modalités seront convenues par les voies diplomatiques.

11. Les Parties continueront d'encourager les institutions et organisations intéressées des deux pays à rechercher d'autres arrangements possibles de coopération. Il sera rendu compte à chaque Partie des principaux résultats de ces arrangements par les voies diplomatiques.

Article III. Dispositions générales

1. Les échanges, visites et autres activités de coopération prévus par le présent Programme seront subordonnés aux prescriptions constitutionnelles ainsi qu'à la législation et aux règlements applicables des deux pays et s'entendent sous réserve que les fonds nécessaires soient disponibles. À l'intérieur de ce cadre, les deux Parties feront de leur mieux pour instaurer des conditions favorables à la réalisation de ces échanges, visites et autres activités de coopération, conformément aux dispositions et aux objectifs de l'Accord.

2. Le Programme n'empêchera pas d'autres échanges, visites et activités de coopération mutuellement acceptables qui pourraient être décidées à l'initiative d'organisations ou de personnes intéressées s'occupant de culture, d'éducation, de science et de technologie, étant entendu que lesdits échanges, visites et autres activités de coopération feront l'objet d'un accord obtenu au préalable par les voies diplomatiques ou entre les organisations compétentes.

3. Les Parties pourront, par voie d'entente mutuelle, prendre l'initiative d'augmenter le nombre des échanges, visites et autres activités de coopération prévus par le Programme.

4. a) La candidature des personnes qui participeront aux échanges, visites et autres activités de coopération prévus par le Programme sera présentée par le pays d'envoi, et le pays d'accueil fera connaître sa décision à cet égard. Toutefois, la candidature des participants dont les visites sont prévues en vertu des alinéas a) et b) du paragraphe 1 de l'article I du Programme sera fixée conformément aux pratiques établies de part et d'autre et soumise à l'approbation des Parties. La présentation de candidatures se fera par les voies diplomatiques, en règle générale trois mois avant la date prévue pour l'arrivée des intéressés. Dans le cas des enseignants et des chercheurs visés aux alinéas a) et b) du paragraphe 2 de l'article I, les candidatures seront présentées par le pays d'envoi neuf mois avant la date prévue pour l'arrivée des intéressés et le pays d'accueil fera savoir au pays d'envoi s'il accepte ces candidatures six mois au plus tard avant la date prévue pour cette arrivée. Dans le cas des autres présentations de candidatures, les Parties se feront part de leur acceptation en règle générale un mois avant la date prévue pour l'arrivée des visiteurs et s'informeront au moins deux semaines à l'avance de la date exacte de cette arrivée.

b) Aux fins de l'application des dispositions relatives à l'échange des enseignants et des chercheurs en vertu du paragraphe 2 de l'article I, les programmes universitaires entrepris avant le 31 décembre 1985 seront régis par les dispositions du Programme jusqu'à leur achèvement.

5. En ce qui concerne les visites prévues à l'article I du Programme, les conditions suivantes s'appliqueront, à l'exception des dispositions de l'alinéa a) du paragraphe 8 et des paragraphes 9, 10 et 11 dudit article :

a) La Partie d'envoi prendra à sa charge les frais de voyage aller et retour des participants entre les capitales des deux pays (Budapest et Washington, D.C.);

b) La Partie d'accueil prendra à sa charge :

i) Les frais des voyages à l'intérieur du pays qui seront nécessaires à chaque visiteur pour mener à bien le programme de sa visite;

ii) Les frais locaux de séjour spécifiés aux paragraphes 1 et 2 de l'annexe, qui forment partie intégrante du présent Programme;

iii) Les frais médicaux et d'hospitalisation ou d'assurance médicale et hospitalisation en cas de maladie soudaine ou accident, à l'intérieur des limites fixées par avance par les Parties;

iv) Les frais d'interprétation, le cas échéant, pour les programmes de visite visés aux alinéas a) et b) du paragraphe 1 de l'article I ci-dessus;

c) Les conditions régissant la coopération entre les établissements éducatifs et scientifiques et de recherche de niveau supérieur prévue au paragraphe 4 de l'article I du Programme seront fixées par les institutions et organisations participantes elles-mêmes.

6. En ce qui concerne les activités prévues à l'article II ci-dessus, les organismes coopérants des deux pays seront guidés par les dispositions du paragraphe 5 de l'article III ci-dessus, à moins qu'ils n'en conviennent autrement.

7. Les dispositions du Programme peuvent être modifiées par voie d'entente entre les Parties.

8. Les Parties conviennent d'organiser, d'ici à la fin de 1984, une réunion de leurs représentants désignés au cours de laquelle seront examinés la marche du Programme au cours de sa première année d'exécution et les plans à prévoir pour la seconde année.

9. L'Office de l'information des États-Unis et le Département d'État, pour le Gouvernement des États-Unis d'Amérique, et le Ministère de la culture et de l'éducation, et l'Institut culturel international, pour le Gouvernement de la République populaire hongroise, sont désignés comme agents d'exécution aux fins de la mise en oeuvre du Programme. Ces agents d'exécution se tiendront en rapport par les voies diplomatiques.

10. Le Programme entrera en vigueur le 1er janvier 1984 et demeurera en vigueur jusqu'au 31 décembre 1985.

Fait en double exemplaire à Budapest (Hongrie), le 12 décembre 1983, en langues anglaise et hongroise, les deux textes faisant également foi.

POUR LE GOUVERNEMENT DES ÉTATS-UNIS D'AMÉRIQUE :

NICHOLAS SALGO

POUR LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE HONGROISE :

JOZSEF OLAH

ANNEXE

Dispositions financières concernant le Programme de coopération et d'échanges entre le Gouvernement des États-Unis d'Amérique et le Gouvernement de la République populaire hongroise dans les domaines de la culture, de l'éducation, de la science et de la technologie pour les années 1984 et 1985

1. Pour les visites d'un mois au plus visées aux paragraphes 1, 4, 6 et 7 de l'article I de l'Accord, les États-Unis accorderont une indemnité journalière de subsistance de 94 dollars des États-Unis; la Hongrie assurera gratuitement un logement approprié en hôtel et versera une indemnité journalière de subsistance de 500 forints.

2. Pour les visites de plus d'un mois visées au paragraphe 2 de l'article I de l'Accord, les États-Unis verseront aux enseignants et chercheurs hongrois une allocation mensuelle de 1 750 dollars des États-Unis et prendront à leur charge les frais des voyages à l'intérieur des États-Unis qui seront nécessaires pour mener à bien le programme approuvé de recherche; la Hongrie versera aux enseignants et chercheurs américains une allocation mensuelle de 9 500 forints et mettra à leur disposition un appartement meublé adéquat -- y compris la fourniture gratuite d'eau, de gaz, d'électricité et de chauffage -- et prendra à sa charge les frais des voyages à l'intérieur du pays qui leur seront nécessaires pour mener à bien leur programme approuvé de recherche.

3. Pour les visites visées à l'article II de l'Accord, les conditions financières particulières seront fixées par voie d'entente préalable entre les organismes concernés.

